

Politika skladnosti poslovanja in preprečevanja korupcije OTP banke d.d. in OTP Skupine Slovenije

VSEBINA

1. Temeljna načela	4
2. Splošne določbe o upravljanju tveganja skladnosti	5
2.1. Pravna podlaga	5
2.2. Implementacija na ravni skupine	5
2.3. Definicija tveganja skladnosti	6
2.4. Relevantna področja tveganja skladnosti	6
2.5. Vloge in odgovornosti	7
2.5.1. Upravljalni organ Banke, višje vodstvo, nosilci ključnih funkcij ter drugo vodstvo Banke	7
2.5.2. Upravljalni organ Banke in Skupine Banke	7
2.5.3. Druga, tretja in četrta vodstvena raven ter nosilci ključnih funkcij	8
2.5.4. Kontrolna vloga deležnikov za zagotavljanje skladnosti v procesih banke	9
2.5.5. Vsi zaposleni	9
2.5.6. Funkcija skladnosti poslovanja (organiziranost, načela, pooblastila in aktivnosti funkcije)	9
2.5.7. Služba skladnosti poslovanja v banki	10
2.6. Komuniciranje o kulturi skladnosti in integriteti / ozaveščanje o skladnosti	11
2.7. Sodelovanje funkcije skladnosti poslovanja z drugimi funkcijami notranjih kontrol ter s pravno funkcijo	12
2.8. Poročevalske linije	12
3. Ključna področja skladnosti poslovanja v upravljanju Službe skladnosti poslovanja	13
3.1. Osebni podatki	13
3.1.1. Poslovna skrivnost	13
3.1.2. Tajni podatki	14
3.1.3. Javne informacije	14
3.1.4. Zaščita podatkov	14
3.2. Področje zagotavljanja regulatorne skladnosti	14
3.3. Področje etike in integritete (preprečevanje korupcije, upravljanje nasprotij interesov in upravljanje tveganja ugleda)	15
3.3.1. Nedovoljeno sprejemanje / dajanje daril, poslovnih kosil, pogostitev in sponzoriranih potovanj	16
3.3.2. Donacije in sponzorstva	17
3.3.3. Prepoved financiranja političnih strank in volilnih kampanj	17
3.3.4. Prepoved posrednih plačil	17
3.3.5. Nedovoljena plačila in pospešitvena plačila	18
3.3.6. Združitve in prevzemi / skupna vlaganja / odkupi manjšinskih deležev	19

3.3.7. Področje skladnosti nabave	19
3.3.8. Vodenje poslovnih knjig o poslovnih transakcijah.....	19
3.3.9. Zaposlovanje in pripravništvo.....	19
3.3.10. Področje upravljanja ugleda.....	20
3.4. Področje skladnosti ESG	20
3.5. Področje korporativne skladnosti in ocenjevanja primernosti članov upravljalnih organov in nosilcev ključnih funkcij	21
3.6. Področje skladnosti trga finančnih instrumentov in skrbniških storitev.....	21
3.7. Področje za zagotavljanje davčne skladnosti (FATCA CRS in DAC6)	24
3.8. Področje varstva potrošnikov in preprečevanja omejevanja konkurence.....	25
3.8.1. Poštena obravnava potrošnikov, varstvo potrošnikov	25
3.8.2. Preprečevanje omejevanja konkurence (»anti-trust«)	26
3.9. Področje skladnosti razvoja in spremljave produktov ter licenčne skladnosti	28
3.9.1. Področje skladnosti razvoja in spremljave produktov	28
3.9.2. Licenčna Skladnosti	28
3.10. Področje upravljanja nedovoljenih ravnanj	28
3.10.1. Program / strategija upravljanja nedovoljenih ravnanj.....	29
3.10.2. Trikotnik nedovoljenega ravnanja.....	30
3.10.3. Organi pregona in sodišča	31

1. Temeljna načela

OTP banka d.d. (v nadaljevanju: Banka) zagotavlja skladnost poslovanja bančne skupine z zakonodajo in notranjimi predpisi in ugotavlja in upravlja tveganja skladnosti poslovanja v skladu z zakonodajnimi določbami, smernicami mednarodnih in evropskih finančnih nadzornih organov in standardi Matične družba banke OTP Bank Nyrt in njene odvisne družbe (v nadaljevanju: Skupine OTP).

V zunanjem in notranjem okolju na bančno skupino in njeno poslovanje pretijo številne grožnje, vključno z grožnjami iz naslova neskladnosti poslovanja in posledično izgube ugleda ter integritete. Stopnje in narave groženj se s časom spreminjajo, prav tako se z razvojem in spremembami v banki in njeni skupini in okolju pojavljajo tudi vedno nove. Verjetnost uresničitve groženj skupaj s potencialno škodo predstavljajo tveganja, ki jim je banka izpostavljena.

Namen te Politike je opredeliti poglobitve usmeritve neodvisnih aktivnosti skladnosti poslovanja, ki skupaj opredeljujejo, spodbujajo in podpirajo poslovanje, ki je skladno s predpisi, zakonito, varno in skrbno. Politika prav tako opredeljuje zahteve z vidika skladnosti in integritete, ki jih mora banka upoštevati pri prevzemanju in upravljanju tveganj skladnosti poslovanja in določa temelje za izpolnjevanje zastavljenih ciljev.

Integriteta in ugled sta ključni sredstvi banke in njene skupine

Cilj Politike je varovanje temeljnih vrednot, integritete, etičnosti in ugleda bančne skupine. Cilj Politike se dosega s kakovostnim in učinkovitim prevzemanjem in upravljanjem, zlasti pa obvladovanjem vseh tveganj, ki lahko banki ali njeni skupini ogrozijo ugled, povzročijo finančno škodo, prinesejo zakonske oziroma regulatorne sankcije ali prizadenejo zaposlene, komitente, izvajalce, dobavitelje, delničarje in vse druge deležnike, ki z bančno skupino sodelujejo ali z njo želijo sodelovati.

Politika temelji na širokem naboru zakonodaje, sklepov, kodeksov, priporočil, stališč, dobrih praks in standardov Skupine OTP.

Upravljalni organ banke / skupine mora biti dober zgled (»tone at the top«)

Upravljalni organ mora biti dober zgled in sprejeti zadostne ukrepe za zagotovitev, da se bodo vse poslovne aktivnosti izvajale v skladu z zakoni, zahtevami organov nadzora (Banke Slovenije, Evropske centralne banke, Agencije za trg vrednostnih papirjev itd.) pravili in predpisi (internimi, zunanjimi in standardi Skupine OTP), dogovori, predpisanimi praksami ali etičnimi standardi, opredeljenimi v Kodeksu ravnanja Banke.

Upravljalni organ je odgovoren za nadzor nad izvajanjem te politike in zagotavlja, da vse vodstvene ravni ob pomoči neodvisnih nosilcev funkcije skladnosti poslovanja kompetentno, tekoče in učinkovito zagotavljajo skladnost in integriteto poslovanja.

Politiko skladnosti morajo upoštevati vsi zaposleni

Politiko skladnosti morajo upoštevati vsi zaposleni ter upravljalni organ banke / skupine. Izvajati se mora na dogovorjen način in skladno s poslovnimi in zakonodajnimi zahtevami ter zahtevami regulatorjev.

Funkcija skladnosti je kontrolna funkcija

V banki in skupini je vzpostavljen sistem notranjih kontrol, ki med drugim zagotavlja skladnost in integriteto poslovanja bančne skupine. Funkcija skladnosti poslovanja je funkcija nadzora tveganj skladnosti in je del sistema mehanizmov notranjih kontrol bančne skupine. Gre za neodvisno funkcijo, ki tveganje skladnosti poslovanja upravlja z rednim spremljanjem, ocenjevanjem, ukrepanjem in poročanjem.

2. Splošne določbe o upravljanju tveganja skladnosti

2.1. Pravna podlaga

Politika se sklicuje zlasti na naslednje poglavitne predpise oz. zakonodajo:

- Zakon o bančništvu (ZBan-3);
- Sklep o ureditvi notranjega upravljanja, upravljalnem organu in procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice;
- EBA Smernice o notranjem upravljanju v skladu z Direktivo (EU) 2019/2034;
- Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov; v nadaljevanju: »GDPR«);
- Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (v nadaljevanju: »MiFID2«) in Uredba (EU) št. 600/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov in spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (v nadaljevanju: »MiFIR«).

2.2. Implementacija na ravni skupine

Banka je članica Skupine OTP. Služba skladnosti poslovanja je tako dolžna ravnati v skladu z navodili OTP Bank Nyrt za namene:

- implementacije ustreznih internih aktov in minimalnih standardov Skupine OTP na področju skladnosti poslovanja z zagotavljanjem skladnosti poslovanja s predpisi, standardi in pričakovanji regulatorja;
- izvedbe polletne ocene tveganja skladnosti poslovanja Skupine OTP (CORIS) za potrebe Skupine OTP; in
- poročanja OTP Bank Nyrt o tveganjih skladnosti in aktivnostih na področju skladnosti poslovanja.

Članice Skupine Banke so dolžne Politiko ustrezno implementirati ter pri tem upoštevati veljavne predpise, ki veljajo za posamezno članico ter lastno velikost, organiziranost in strukturo in obseg in kompleksnost tveganj, ki izhajajo iz poslovnega modela in dejavnosti članice, o čemer GCA (»Group Compliance Assistant«) v članici poročajo Službi skladnosti poslovanja Banke. Služba skladnosti poslovanja banke vodi register internih aktov, ki so pomembni za članice Skupine Banke in roke za implementacijo.

Politika se implementira s pomočjo izvrševanja Programa skladnosti in Programa spremljanja skladnosti.

2.3. Definicija tveganja skladnosti

Tveganje skladnosti je potencialno pravno / regulatorno tveganje, tveganje nadzorniških ali drugih sankcij, pomembne finančne izgube ali izgube ugleda zaradi nespoštovanja predpisov ali drugih standardov, ki ne izhajajo iz zakonodaje ter internih pravil, ki veljajo za finančno institucijo in urejajo storitve, ki jih zagotavlja.

Tveganje skladnosti je sedanje ali pričakovano tveganje izgub iz naslova dohodkov, kapitala ter ugleda banke / skupine zaradi kršitev ali neskladnosti z zakoni, zahtevami organov nadzora (Banke Slovenije, Evropske centralne banke, Agencije za trg vrednostnih papirjev itd.) pravili in predpisi (internimi in eksternimi), dogovori, predpisanimi praksami ali etičnimi standardi, opredeljenimi v Kodeksu ravnanja Banke.

2.4. Relevantna področja tveganja skladnosti

Na osnovi splošno uveljavljenih standardov ter dobrih praks ta Politika opredeljuje zahteve in smernice za upravljanje naslednjih relevantnih področij Službe skladnosti poslovanja, ki predstavljajo višjo stopnjo tveganosti skladnosti v banki (področja tveganja skladnosti):

- regulatorne skladnosti,
- etike in integritete (preprečevanje korupcije, upravljanje nasprotij interesov, nabava in tveganje izgube ugleda),
- tveganja iz naslova korporativne skladnosti (fit & proper itd.),
- varstva podatkov,
- varstva potrošnikov,
- skladnosti na področju varstva konkurence,
- razvoja in spremljave produktov in licenčne skladnosti,
- trga finančnih instrumentov,
- FATCA in CRS in DAC6 in
- nedovoljenih ravnanj zaposlenih
- ESG skladnost.

Tveganja informacijske varnosti, zunanjih prevar, preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma in omejevalnih ukrepov so urejena in opredeljena v drugih politikah banke / skupine in z njimi upravljajo druge organizacijske enote.

2.5. Vloge in odgovornosti

Jasna opredelitev vlog in odgovornosti je temeljnega pomena za učinkovito izvajanje same Politike kot tudi za zagotovitev dejanske skladnosti poslovanja v praksi.

Banka je organizirana po modelu treh linij¹, kar ji omogoča celovito in učinkovito upravljanje s tveganji.

2.5.1. Upravljalni organ Banke, višje vodstvo, nosilci ključnih funkcij ter drugo vodstvo Banke

Na prvi obrambni liniji spremljajo, analizirajo in ocenjujejo morebitna tveganja skladnosti nosilci tveganja skladnosti, to so uprava banke, poslovodstvo, višje vodstvo in nosilci ključnih funkcij ter drugi zaposleni, odgovorni glede področja dela, relevantnega za oceno tveganja skladnosti (te določi Služba skladnosti poslovanja v vsakem obdobju ocenjevanja).

V ta namen slednji:

- v skladu z Metodologijo tveganja skladnosti² enkrat letno izdelajo oceno tveganja skladnosti z veljavnimi predpisi za svoje področje, ki jo posredujejo Službi skladnosti poslovanja ter
- ob zaznanem večjem tveganju skladnosti (v primeru razvoja, spremembe produkta, zakonodajnih sprememb itd.) ali incidentu iz naslova skladnosti (v nadaljevanju tudi incident ali neskladnost) le-to nemudoma sporočijo Službi skladnosti poslovanja. Za identificirano tveganje skladnosti ali incident pripravijo akcijski načrt (lahko tudi v sodelovanju s Službo skladnosti poslovanja ali na podlagi njenega priporočila) ter izvedejo potrebne aktivnosti z namenom obvladovanja in minimiziranja ugotovljenega tveganja skladnosti, o čemer prav tako poročajo Službi skladnosti poslovanja. Služba skladnosti poslovanja prav tako v skladu s Programom skladnosti in Programom spremljanja skladnosti spremlja izvajanje izdanih priporočil na podlagi predloženih dokazil.

2.5.2. Upravljalni organ Banke in Skupine Banke

Upravljalni organ opredeli in pooblasti odgovorne osebe oz. organizacijske enote za neodvisno upravljanje posameznega področja skladnosti ter integritete in povezane procese v Banki in Skupini Banke.

Upravljalni organ mora zagotoviti, da ima funkcija skladnosti poslovanja ustrezna pooblastila in vpliv za opravljanje te neodvisne funkcije ter zadostne kadrovske in finančne vire za

¹ Model linij je opredeljen v okvirju sistema notranjih kontrol in Politiki sistema notranjih kontrol Banke: prvo linijo predstavljajo poslovna področja, kjer tveganja nastajajo. V ta namen morajo biti tveganja prepoznana in preko vzpostavljenih in delujočih notranjih kontrol tudi obvladovana. Drugo in tretjo linijo predstavljajo funkcije in službe notranjih kontrol, ki zagotavljajo neodvisno in objektivno oceno učinkovitosti in skladnosti glede ureditve notranjega upravljanja banke na podlagi pregledovanja in ocenjevanja ustreznosti strategij in politik tveganj, procesov, postopkov in metodologij upravljanja tveganj banke ter poročanja o tveganjih.

² Metodologija upravljanja tveganja skladnosti se nanaša le na tveganja, s katerimi upravlja Služba skladnosti poslovanja. Tako so izvzeta tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, pravnega in poštenega računovodenja, informacijske varnosti itd.; s temi tveganji namreč upravlja druge organizacijske enote banke.

učinkovito upravljanje tveganja skladnosti. V ta namen mora zagotoviti tudi ustrezne komunikacijske kanale, na podlagi katerih so vsi zaposleni Banke in Skupine Banke na vseh ravneh obveščeni in se lahko seznani z zahtevami, ki se z vidika tveganja in zagotavljanja skladnosti poslovanja nanašajo na njihovo področje dela, njihove pristojnosti in odgovornosti v tej zvezi, zlasti v primeru zaznave kršitev te Politike, in se le-teh zavedajo.

Nadalje mora upravljalni organ z namenom uresničevanja neodvisnega upravljanja tveganja skladnosti v banki in bančni skupini zagotoviti, da funkcija skladnosti uresničuje in koordinira svoje naloge in aktivnosti na lastno pobudo, vključno s preiskavami morebitnih kršitev te Politike, ne da bi bili pri tem zaposleni funkcije skladnosti poslovanja izpostavljeni kakršnimkoli poskusom neprimerne vplivanja ali pritiskov s strani člana upravljalnega organa ali člana višjega vodstva z namenom oslabitve neodvisnosti te funkcije. Pri tem je upravljalni organ odgovoren za učinkovito upravljanje in nadziranje sistema upravljanja tveganja skladnosti poslovanja v banki / skupini.

Z namenom izpolnjevanja zakonskih in podzakonskih določil ter uresničevanja učinkovitosti funkcije skladnosti poslovanja mora upravljalni organ zagotoviti dosledno in pravočasno obravnavo vseh s strani funkcije skladnosti predloženih poročil, ugotovitev in predlogov ukrepov ter od višjega vodstva zahtevati ustrezno odpravo ugotovljenih nepravilnosti v skladu z dogovorjenimi roki. Morebitno neupoštevanje priporočil funkcije skladnosti ter morebitne zamude pri odpravi ugotovljenih nepravilnosti glede na dogovorjene roke morajo biti pisno utemeljene s strani naslovnika priporočil.

Upravljalni organ sprejme in potrdi poročila Službe skladnosti poslovanja. Uprava Banke / članice Skupine banke prav tako imenuje in razreši vodjo funkcije skladnosti poslovanja (tj. v Banki direktor Službe skladnosti poslovanja), o imenovanju ali razrešitvi vodje funkcije skladnosti poslovanja pa predhodno obvesti nadzorni svet.

Uprava banke imenuje in razreši GCA, ki je dolžan spremljati, analizirati in ocenjevati tveganje skladnosti poslovanja s predpisi na nivoju članice Skupine Banke. O imenovanju in razrešitvi GCA pa predhodno obvesti nadzorni svet.

2.5.3. Druga, tretja in četrta vodstvena raven ter nosilci ključnih funkcij

Druga (B-1) in tretja vodstvena raven ter nosilci ključnih funkcij so odgovorni za upravljanje s tveganji iz naslova skladnosti poslovanja v svoji delovni enoti/področju ob pomoči neodvisnih nosilcev funkcij skladnosti poslovanja.

Druga, tretja in četrta vodstvena raven so odgovorne, da v okviru delovnih področij in procesov, ki jih vodijo, izvajajo Politiko skladnosti poslovanja ter poskrbijo za izvajanje pri podrejenih bančnih delavcih³.

Tretja in četrta vodstvena raven sta v okviru svojih pristojnosti odgovorni za zagotovitev ustreznih internih aktov za podrejene z namenom, da se zagotovi skladnost poslovanja banke na vseh ravneh.

Vse vodstvene ravni morajo poskrbeti, da se zoper vsa neustrezna ravnanja zaposlenih z vidika skladnosti poslovanja ustrezno ukrepa.

³ SIST ISO/IEC 27001:2013 – A.18.2.2 Skladnost z varnostnimi politikami in standardi

Prav tako so vse vodstvene ravni odgovorne za izvedbo vseh tistih aktivnosti, ki so potrebne za identificiranje morebitnega tveganja skladnosti s tega področja, in sprejem tistih aktivnosti/ukrepov, ki so potrebni, da se zagotovi učinkovito upravljanje tveganja skladnosti poslovanja. O vseh zgornjih aktivnostih in identificiranih tveganjih skladnosti so vse vodstvene ravni dolžne obveščati Službo skladnosti poslovanja, po potrebi pa tudi upravo Banke.

2.5.4. Kontrolna vloga deležnikov za zagotavljanje skladnosti v procesih banke

Banka pri oblikovanju in izvajanju poslovnih procesov posebno pozornost namenja skladnosti le-teh, tj. zagotavljanju, da so procesi skladni z veljavno zakonodajo in regulatornimi zahtevami.

Na vseh področjih, povezanih s poslovnimi procesi, se posebna pozornost namenja enolični, zanesljivi in gotovi identifikaciji in preverjanju, vključno z identifikacijo tako strank kot tudi zaposlenih, ki izvajajo posamezne poslovne procese.

Odgovornost za preverjanje ustreznosti, zanesljivosti in zlasti učinkovitosti izvajanja tako internih procesov in postopkov, kar vključuje tudi morebitne spremembe, dopolnitve ali posodobitve, ki so bile predlagane v posamezni organizacijski enoti z namenom obvladovanja / preprečevanja / odprave tveganja skladnosti, kot tudi generalno spoštovanja zunanjih in internih predpisov s strani vseh deležnikov, nosijo vsi sektorji, službe in druge organizacijske enote v banki in Skupini banke. Pri tem morajo vodje posameznih organizacijskih enot, nosilci spremljanja in ocenjevanja tveganja skladnosti v posameznem poslovnem področju banke ter GCA Službi skladnosti poslovanja v skladu z določili te Politike redno poročati o vseh relevantnih dogodkih/incidentih, ki so oziroma bi lahko bili relevantni z vidika upravljanja tveganja skladnosti poslovanja. Prav tako so nemudoma dolžni poročati o vsakem identificiranem tveganju skladnosti na svojem poslovnem področju, kot tudi o sprejetih ukrepih in njihovi implementaciji z vidika obvladovanja oz. odprave ugotovljenega tveganja.

2.5.5. Vsi zaposleni

Zaposleni banke so odgovorni za zagotavljanje skladnosti poslovanja na svojem področju, upoštevajoč njihovo vlogo in raven odgovornosti. Zlasti so se dolžni izobraževati in usposabljanje na področju upravljanja tveganj skladnosti in integritete, banka in bančna skupina pa jim morata to omogočiti v skladu s sprejetimi politikami etičnih in strokovnih standardov.

Vsi zaposleni so prav tako dolžni Službi skladnosti poslovanja sporočiti morebitno zaznano tveganje skladnosti ali zaznano neskladnost (incident), in sicer takoj po identifikaciji.

2.5.6. Funkcija skladnosti poslovanja (organiziranost, načela, pooblastila in aktivnosti funkcije)

Banka se v skladu z odločbo Evropske centralne banke (ECB) smatra za pomembno banko. Kot takšna je na podlagi ZBan-3 dolžna organizirati neodvisno Službo skladnosti poslovanja.

Vodja Direktorata OTP Bank Nyrt za skladnosti poslovanja je hkrati tudi vodja funkcije skladnosti poslovanja na ravni Banke in Skupine Banke. Direktor Službe skladnosti poslovanja v Banki je prav tako vodja funkcije skladnosti v Banki.

Za funkcijo nadzora tveganj skladnosti, tj. drugo obrambno linijo, je tako v banki zadolžena Služba skladnosti poslovanja, v članicah Skupine Banke pa nosilci upravljanja tveganja skladnosti v posamezni članici skupine, t.i. »Group Compliance Asistent« (v nadaljevanju: GCA).

Služba skladnosti poslovanja (vključno s pooblaščenecem za varstvo podatkov) in GCA sta neposredno podrejena upravi Banke / poslovodnemu organu članice Skupine Banke ter funkcionalno in organizacijsko ločena od drugih funkcij Banke / članice Skupine Banke, pri katerih lahko prihaja do nasprotja interesov s funkcijo skladnosti poslovanja. Služba skladnosti in GCA imata neomejen dostop do vseh informacij, ki jih potrebuje pri izvajanju svojih nalog in odgovornosti.

V skladu z določbami te Politike je za izvajanje aktivnosti skladnosti poslovanja na ravni Skupine Banke pristojna Služba skladnosti poslovanja, Direktorat OTP Bank Nyrt za skladnost poslovanja pa je pristojen za upravljanje in nadzor na izvajanjem aktivnosti skladnosti poslovanja v članicah skupine OTP in za spremljanje implementacije in uporabe standardov skladnosti poslovanja Skupine OTP.

2.5.7. Služba skladnosti poslovanja v banki

Služba skladnosti poslovanja upravlja s tveganjem skladnosti poslovanja banke in bančne skupine, ki sta mu izpostavljeni ali bi mu lahko bili izpostavljeni pri svojem poslovanju iz naslova kršitev veljavnih predpisov ali zahtev Banke Slovenije oziroma Evropske centralne banke, sklenjenih pogodb, predpisanih praks ali etičnih standardov, ki bi lahko vplivale na dohodke, kapital ali ugled banke in bančne skupine.

Banka za celovito izpolnjevanje dolžnosti funkcije skladnosti poslovanja zaposlenim Službe skladnosti omogoča, da – brez posebnega dovoljenja in za namene izpolnjevanja svojih delovnih nalog – vpogledujejo in zahtevajo kopije potrebnih dokumentov, baz podatkov in evidenc, zahtevajo informacije in prejmejo ustrezno raven podpore s strani ustreznih delovnih področij v organizaciji za potrebe analize posredovanih podatkov in informacij in za potrebe izvajanja razgovorov s posameznimi zaposlenimi. Banka zaposlenim Službe skladnosti poslovanja, ki imajo na podlagi veljavnih pooblastitev ustrezna pooblastila, prav tako omogoča, da za namene opravljanja svojega dela vstopajo v vse prostore banke. Služba skladnosti poslovanja ima pravico do predstavnika na vseh sestankih, na katerih se obravnavajo teme, povezane s skladnostjo poslovanja.

a) Načela delovanja Službe skladnosti poslovanja

Služba skladnosti poslovanja deluje z namenom zagotoviti zakonito in etično korporativno kulturo, ki zagotavlja dolgoročno skrbno in etično poslovanje Banke in Skupine Banke.

Služba skladnosti poslovanja pri svojem delovanju sledi naslednjim načelom:

- neodvisnost,
- integriteta,
- delovanje brez vmešavanja,
- objektivnost,
- preventiven in proaktiven pristop,

- pristop, ki temelji na tveganjih,
- proporcionalnost,
- visoka raven strokovne skrbnosti in sposobnosti,
- celovito pokrivanje področja,
- učinkovitost, racionalizacija stroškov skladnosti.

b) Odgovornosti Službe skladnosti poslovanja

Posamezne organizacijske enote, odgovorne osebe, nosilci tveganja skladnosti v posameznih organizacijskih enotah, vsi zaposleni ter GCA poročajo Službi skladnosti poslovanja o pripravljenih ocenah, identificiranih tveganjih, incidentih neskladnosti in ugotovitvah z vidika skladnosti poslovanja njihove OE/poslovnega področja/vsebine dela. Služba skladnosti poslovanja nato spremlja (izvaja Program spremljanja skladnosti), ocenjuje in nadzoruje izvajanje ter implementacijo morebitnega akcijskega načrta in izvedbo priporočil na podlagi predloženih dokazil odgovornih oseb. Pri tem pa izvaja tudi usmerjevalno in svetovalno vlogo ter določa prioritete glede na ugotovljeno stopnjo tveganja. V kolikor je to potrebno glede na konkretno situacijo in stopnjo tveganja skladnosti ter v skladu s pooblastili tudi delegira naloge in določi odgovornega nosilca aktivnosti ter druge potrebne ukrepe za obvladovanje tveganja skladnosti.

c) Svetovalna vloga

Ena izmed osnovnih nalog Službe skladnosti poslovanja, s katero se v banki prav tako izvaja upravljanje tveganja skladnosti poslovanja, je svetovanje upravljalnemu organu in višjemu vodstvu glede zagotavljanja skladnosti poslovanja, vključno glede razvoja predpisov in standardov s tega področja.

V praksi se navedeno izvaja na način, da:

- kadar pride na nivoju upravljalnega organa banke / članice skupine do dvoma glede razlage veljavnih zunanjih predpisov in uporabe internih predpisov, se slednji lahko obrnejo na Službo skladnosti poslovanja, ki v odzivu pripravi ustrezno mnenje;
- za nivo pod upravljalnim organom (tj. B-1 in nižje), kjer se obravnavajo področja, ki niso v izrecni pristojnosti in odgovornosti SSP, slednja nudi svetovalno pomoč in podporo na način, da se posamezni zaposleni z jasno opredeljenim in konkretiziranim vprašanjem glede uporabe veljavnih predpisov v pristojnosti funkcije skladnosti ter zunanjih predpisov pri svojem delovnem procesu, lahko obrne na Službo skladnosti poslovanja. Pristojni v odzivu na vprašanje pripravi ustrezno mnenje.

Pri izvajanju svetovalne vloge se upoštevajo razmejitve nalog in pristojnosti med Službo skladnosti poslovanja in drugimi funkcijami v banki.

2.6. Komuniciranje o kulturi skladnosti in integriteti / ozaveščanje o skladnosti

Del preventivnega upravljanja tveganja skladnosti poslovanja zajema tudi vzpostavljanje, širjenje in dejansko implementiranje kulture skladnosti in integritete v banki in bančni skupini. Slednje temelji na načelu pravičnosti in poštenja ter ničelne tolerance banke in bančne skupine do nedovoljenih ravnanj.

Z namenom doseganja cilja celovite osveščenosti o kulturi skladnosti in integritete vseh zaposlenih, komitentov in drugih deležnikov Služba skladnosti poslovanja skrbi za vzpostavitev jasnih in učinkovitih komunikacijskih kanalov in sporočil, preko katerih se bo ta cilj dosegel. Pri tem sodeluje s funkcijo korporativnega komuniciranja in funkcijo razvoja zaposlenih z vidika izobraževalnih aktivnosti oz. aktivnosti ozaveščanja. Ta vidik so dolžne odgovorne funkcije vključiti v redne aktivnosti, ki jih pripravljajo s področja korporativnega komuniciranja in izobraževanja, in sicer najmanj enkrat letno, pri čemer je potrebno doseči vse zaposlene v banki in bančni skupini.

2.7. Sodelovanje funkcije skladnosti poslovanja z drugimi funkcijami notranjih kontrol ter s pravno funkcijo

Upošteva veličnost banke in bančne skupine ter zahtevnost njenega delovanja pri izvajanju funkcije skladnosti poslovanja v praksi aktivno sodelujejo tudi druge organizacijske enote, zlasti:

- funkcija notranje revizije,
- pravna funkcija,
- funkcija za razvoj zaposlenih,
- funkcija strateškega upravljanja tveganj in funkcija upravljanja operativnih tveganj
- funkcija upravljanja informacijske varnosti,
- funkcija za preprečevanje prevar ter
- funkcija za preprečevanje pranja denarja.

Navedene funkcije / organizacije enote te naloge sicer opravljajo v okviru svojega delovnega področja in svojih rednih delovnih zadolžitev, vendar se spremljanje tveganja skladnosti na podlagi te Politike in koordinacija morebitnih ukrepov ter aktivnosti izvajata centralizirano preko funkcije skladnosti poslovanja.

Predmetna Politika v nikakršnem smislu ne posega v obstoječe naloge, pristojnosti ter odgovornosti drugih funkcij / organizacijskih enot, kot izhajajo iz organizacijske strukture in pripadajočih internih predpisov banke in bančne skupine. Ta Politika navedeno strukturo in urejenost zgolj vsebinsko in operativno dopolnjuje na način, da se sodelovanje med temi ločenimi funkcijami / organizacijskimi enotami intenzivira in izboljšuje. Cilj takšne ureditve je zagotavljanje učinkovite in zanesljive realizacije funkcije skladnosti poslovanja v banki in bančni skupini. Pri tem ostaja primarna odgovornost vsake posamezne funkcije / organizacijske enote, da redno spremlja in zagotavlja skladnost poslovanja na svojem delovnem področju, tj. svoji organizacijski enoti.

V tem delu gre za enote, ki so decentralizirane od funkcije skladnosti poslovanja, a so hkrati z vidika realizacije poslanstva funkcije skladnosti poslovanja posebej izpostavljene, kar terja njihovo aktivno sodelovanje s Službo skladnosti poslovanja ali pa razmejitev del s funkcijo skladnosti poslovanja.

2.8. Poročevalske linije

Poročanje na podlagi te Politike v osnovi izvajajo zaposleni v Službi skladnosti poslovanja, vključno s pooblaščenecem za varstvo podatkov, posameznimi nosilci tveganja skladnosti in

GCA v okviru celovitega sistema izvajanja funkcije skladnosti poslovanja. Poročanje poteka periodično in neprekinjeno ter v določenih primerih na zahtevo (izredna).

3. Ključna področja skladnosti poslovanja v upravljanju Službe skladnosti poslovanja

V Službi skladnosti poslovanja se centralizira izvajanje nalog s tistih področij skladnosti poslovanja, ki so opredeljena v tem poglavju.

Pomemben del obravnave tveganj skladnosti je ne le v njihovi identifikaciji, pač pa tudi ustrezni umestitvi oz. kategorizaciji le-teh v banki. Izven tega centraliziranega tveganja skladnosti pa so v banki v tej zvezi relevantna še druga področja, ki pa niso organizacijsko umeščena v Službo skladnosti poslovanja. V teh primerih je funkcija skladnosti poslovanja decentralizirana na način, da opredeljena področja skrbijo in odgovarjajo za upravljanje tveganja skladnosti poslovanja samostojno, o relevantnih dogodkih pa redno (periodično) in tudi izredno (ob zaznanem tveganju skladnosti ali incidentu) poročajo Službi skladnosti poslovanja v skladu s to politiko.

3.1. Osební podatki

Banka z namenom varovanja zasebnosti in dostojanstva posameznikov v skladu z Splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR), Zakonom o bančništvu in Zakonom o varstvu osebnih podatkov opredeli osebne podatke, občutljive osebne podatke ter pripadajoče zbirke, njihovo razvrščanje, pripadajoče odgovornosti ter vzpostavi učinkovit sistem varovanja osebnih podatkov.⁴

Z namenom učinkovitega upravljanja tveganj iz naslova varstva osebnih podatkov je v okviru funkcije skladnosti imenovan pooblaščenec za varstvo podatkov.

Področje osebnih podatkov je podrobneje opredeljeno v ločenem internem aktu Banke.

Banka s spremljanjem stališč nacionalnih in evropskih organov za varstvo osebnih podatkov ter Evropskega odbora za varstvo podatkov zagotavlja skladnost poslovanja z dobrimi praksami v skladu s pričakovanji pristojnih organov.

Umestitev pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov v kontrolno funkcijo zagotavlja, da se aktivnosti varstva podatkov obravnavajo in izvajajo na visoki ravni.

3.1.1. Poslovna skrivnost

Banka v skladu z Zakonom o bančništvu in Zakonom o poslovni skrivnosti opredeli poslovno skrivnost, njeno razvrščanje, pripadajoče odgovornosti ter vzpostavi učinkovit sistem varovanja poslovne skrivnosti.

Področje poslovne skrivnosti je podrobneje opredeljeno v ločenem internem aktu Banke.

⁴ SIST ISO/IEC 27001:2013 – A.18.1.4 Zasebnost in zaščita osebno določljivih podatkov.

3.1.2. Tajni podatki

Banka s tajnimi podatki ravna v skladu z Zakonom o tajnih podatkih.

3.1.3. Javne informacije

Banka lahko javno objavlja vse podatke, ki jih banka razvrsti oz. opredeli kot javne informacije. To so tiste informacije, ki so namenjene zunanjim in notranjim uporabnikom brez omejitev.

Banka mora javno objaviti vse informacije, ki sodijo med javne po Zakonu o dostopu do informacij javnega značaja.

3.1.4. Zaščita podatkov

Banka zagotovi zaščito podatkov oz. zapisov, kar vključuje kriptografske kontrole⁵ v skladu z zahtevami zadevne zakonodaje, z zadevnimi določili sklenjenih pogodb ter v skladu s poslovnimi zahtevami banke po zaupnosti, razpoložljivosti ter celovitosti (integriteti) podatkov in pomembnih zapisov.⁶

3.2. Področje zagotavljanja regulatorne skladnosti

Tveganja skladnosti poslovanja banke se upravlja tudi z rednim spremljanjem in presojanjem tako veljavnih kot tudi novih zakonskih (sprejem novih zakonov oz. noveliranje obstoječih) in podzakonskih predpisov, ki so lahko relevantni za poslovanje banke kot finančne institucije. Za izvajanje slednjega so v Službi skladnosti poslovanja posebej pooblašeni zaposleni.

Primarni cilj je namreč zavezanost banke k poslovanju v skladu z veljavnimi predpisi. Z namenom doseganja tega cilja je potrebno izvajati neprekinjeno upravljanje tveganja skladnosti tega področja, kjer se na eni strani redno spremlja vse spremembe na področju veljavne zakonodaje ter njihova implementacija v interne akte in procese banke.

V ta namen Služba skladnosti poslovanja zlasti:

- Neprekinjeno spremlja nove oziroma spremenjene predpise in pravila ter o le-teh v najkrajšem možnem času seznani pristojne odgovorne osebe v banki. Služba skladnosti poslovanja deležnikom po v naprej dogovorjeni adrezi in dogovorjeni komunikacijski poti posreduje obvestilo o novih oz. spremenjenih predpisih, kjer opozori na spremembe predpisov, pripne povezavo do le-tega in ob tem pozove naslovnike, da v postavljenem roku Službi skladnosti poslovanja sporočijo, ali bo glede na predmetne spremembe / novosti potrebno pristopiti k nadaljnjim aktivnostim, odgovorno osebo oz. nosilca za izvedbo le-tega, rok za implementacijo, itd. Podrobneje je postopek upravljanja regulatornih sprememb opredeljen operativnih navodilih.

⁵ SIST ISO/IEC 27001:2013 – A.18.1.5 Uporaba kriptografskih kontrol

⁶ SIST ISO/IEC 27001:2013 – A.18.1.3 Zaščita zapisov

- Na podlagi prejšnje točke tega odstavka sodeluje pri ocenjevanju tveganja skladnosti glede na veljavne predpise in morebitne spremembe/novosti. Pri tem zlasti upošteva vpliv na poslovanje banke, njene procese, produkte in druge storitve.
- Na podlagi korakov iz prejšnjih dveh točk tega odstavka po potrebi zahteva pripravo akcijskih načrtov za obvladovanje ugotovljenega tveganja in njegovo odpravo oz. druga priporočila z namenom implementacije potrebnih sprememb v banki (uvajanje dobrih praks).
- Potrjuje interne akte na nivoju 1 in 2 pred odobritvijo pristojnega organa.
- Analizira tveganje skladnosti z aktivnim sodelovanjem pri preverjanju ali uvajanju novih produktov skladno s predpisi, standardi in notranjimi akti banke.

a) Zunanji predpisi

V primeru, ko se v okviru spremljanja regulatorne skladnosti ugotovi tveganje skladnosti, je potrebno brez nepotrebnega odlašanja pristopiti k sprejemu tistih aktivnosti oz. ukrepov, ki so potrebni, da se takšno tveganje obvladuje. Pri tem je ključnega pomena takojšnja izdelava akcijskega načrta, v sklopu katerega mora biti zlasti opredeljeno: ugotovljeno dejansko stanje, potrebne aktivnosti, ki so prioriteto razvrščene skupaj s posameznimi roki za realizacijo, ocena tveganja skladnosti, verjetnost kršitve in posledice morebitne kršitve za banko. V kolikor je glede na naravo primera možno, se doda tudi predvideno stanje po implementaciji akcijskega načrta, ki Služba skladnosti poslovanja služi kot kontrolni instrument.

a) Interni akti banke

Služba skladnosti poslovanja pregleda in odobri interne akte na nivoju 1 in 2 tako z vidika pravne skladnosti kot skladnosti iz delokroga službe same, in sicer še pred sprejetjem dokumenta ali dela dokumenta (v primeru dopolnitev) na pristojnem organu odobritve. Brez potrditve Službe skladnosti poslovanja se zadevni interni akt ne sme predložiti pristojni osebi oziroma organu v sprejem in objavo.

Dodatno se interni akti pregledajo in po potrebi posodobijo ob spremembah na poslovnem področju ali zakonskih spremembah oziroma najmanj enkrat letno.

Lastniki aktov nivoja 1 in 2 enkrat letno poročajo o statusu skladnosti poslovanja poslovne funkcije z zadevnimi internimi akti in zakonodajo.

Pravila in postopki obvladovanja internih dokumentov (v nadaljevanju: dokumenti) so določeni v drugem internem aktu banke.

3.3. Področje etike in integritete (preprečevanje korupcije, upravljanje nasprotij interesov in upravljanje tveganja ugleda)

Banka je zavezana k spoštovanju zakonodaje in drugih predpisov ter pravil o boju proti podkupovanju v vseh državah, v katerih posluje, in prepoveduje vsa neustrezna plačila, vključno z neustreznimi plačili javnim uslužbencem, zaposlenim, strankam, zunanjim izvajalcem in konkurentom. Ta pravila veljajo za vse zaposlene, člane upravljalnega organa banke, za zunanje izvajalce / dobavitelje ter posameznike in subjekte, ki delujejo v imenu banke.

Nesprejemljiva so vsa korupcijska ravnanja.

Korupcija pomeni vsako kršitev dolžnega ravnanja, prav tako tudi ravnanje oseb, ki so pobudniki kršitev, ali oseb, ki se s kršitvijo lahko okoristijo zaradi neposredno ali posredno obljubljenih, ponujenih ali dane oziroma zahtevane, sprejete ali pričakovane koristi zase ali za drugega. Med korupcijska ravnanja banka uvršča tudi pospešitvena plačila, nedovoljeno sprejemanje in dajanje daril, financiranje političnih strank, nedovoljene donacije, dobrodelne prispevke in nedovoljena sponzorstva.

Služba skladnosti poslovanja je pristojna in odgovorna za upravljanje s tveganjem korupcije in nasprotij interesov in ima za ta namen posebej imenovano funkcijo pooblaščenca za poslovno etiko in integriteto.

Z namenom varovanja ugleda, poštenega in transparentnega delovanja banke, preprečevanja vplivanja ali ustvarjanja videza vplivanja zasebnega interesa zaposlenih na nepristransko in objektivno opravljanje njihovih del in nalog ter preprečevanja oškodovanja banke ali njenih deležnikov banka skladno z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, Zakonom o gospodarskih družbah in Zakonom o bančništvu opredeli nasprotje interesov, opredeli odgovornosti ter vzpostavi učinkovit sistem obvladovanja in preprečevanja nasprotja interesov oz. vplivov te vrste.

Banka zagotavlja ustrezno razmejenost odgovornosti, del in nalog, tako da nobenemu od zaposlenih ni omogočeno opravljati medsebojno nezdržljivih nalog, ki lahko privedejo do nasprotja interesov.

Banka z namenom preprečevanja nasprotja interesov omejuje sprejemanje in dajanje daril, sponzoriranih potovanj, donacije in sponzorstva ter izvaja skrbne preglede zaposlenih in dobaviteljev z vidika skladnosti.

Preprečevanje nasprotij interesov in korupcije je podrobneje opredeljeno v ločenem internem aktu Banke.

3.3.1. Nedovoljeno sprejemanje / dajanje daril, poslovnih kosil, pogostitev in sponzoriranih potovanj

Nedovoljeno sprejemanje daril pomeni zase ali za koga drugega zahtevati ali sprejeti nedovoljeno nagrado, vabilo, darilo ali kakšno drugo korist ali obljubo oziroma ponudbo take koristi, ki lahko vpliva na objektivno sposobnost odločanja obdarovanih in s tem na poslovni odnos.

Zaposleni od poslovnih partnerjev ter zunanjih izvajalcev / dobaviteljev banke ne smejo sprejemati osebnih popustov, če so jim ponujeni v povezavi z delom v banki, razen če so navedeni popusti ponujeni vsem zaposlenim ali večjemu številu zaposlenih v banki.

Zaposleni banke prav tako ne smejo zahtevati ali sprejeti neprimernih plačil.

Darila, poslovna kosila, poslovne večerje in pogostitve imajo v številnih državah pomembno vlogo v poslovnem protokolu in običajih. Vendar pa lahko, kadar so dana ali prejeta neustrezno, kršijo enega ali več zakonov. Zato je tudi v tej zvezi potrebno upoštevati veljavno zakonodajo, politike in navodila banke.

Darila, poslovna kosila, poslovne večerje, pogostitve in sponzorirana potovanja:

- se ne smejo ponujati ali sprejeti z namenom, da bi pridobili neustrezno prednost ali vplivali na uradno delovanje;
- dovoljevatih jih mora lokalna zakonodaja ali veljavni predpisi konkretne agencije oziroma drugega pristojnega organa;
- morajo imeti nominalno vrednost in morajo biti primerna glede na položaj prejemnika, okoliščine in priložnosti, tako da ne ustvarjajo videza nepoštenosti ali neprimernosti in jih niti prejemnik niti drugi razumno ne morejo napačno razumeti kot podkupnino;
- morajo biti taka, da vrednost in pogostost predhodnih daril in pogostitev istemu prejemniku ne vzbujata vtisa neprimernega ravnanja in
- morajo biti pošteno in natančno evidentirana v evidencah banke.

Podrobnejša navodila v tej zvezi so opredeljena ločenem internem aktu banke.

3.3.2. Donacije in sponzorstva

Čeprav se donacije dobrodelnim organizacijam običajno obravnavajo kot družbena odgovornost podjetij, pa donacije organizacijam, s katerimi so povezani javni uslužbenci ali zaposleni pri kupcu ali ponudniku, vzbujajo pomisleke glede korupcije, še zlasti, če gre za pričakovanje usluge za uslugo ali koristi za banko.

Pri donacijah in dobrodelnih prispevkih je potrebno pred sprejetjem zaveze ali zagotovitv prispevka oceniti naslednje:

- namen plačila;
- ali se plačilo izvede na zahtevo javnega uslužbenca ali zaposlenega pri stranki ali ponudniku;
- ali je javni uslužbenec ali zaposleni pri stranki ali ponudniku povezan z dobrodelno organizacijo in ali lahko javni uslužbenec ali zaposleni pri stranki ali ponudniku sprejema odločitve v zvezi s posli bančne skupine in
- ali se s plačilom neposredno ali posredno pogojuje pridobitev posla ali drugih koristi.

Podrobnejša navodila v tej zvezi so opredeljena v ločenem internem aktu banke.

3.3.3. Prepoved financiranja političnih strank in volilnih kampanj

Prepoved financiranja političnih strank in volilnih kampanj pomeni, da ni dovoljeno, da se kakršnekoli ugodnosti dodelijo političnim strankam ali politično izpostavljenim osebam.

Prepovedano je dodeljevanje ugodnosti v obliki stroškov, donacij, dobrodelnih prispevkov, gotovine, blaga, sponzorstev ali čemerkoli vrednim z namenom, da bi se zaobšla kakršnakoli pravila. Enako velja tudi glede sprejemanja in zagotavljanja daril in podkupnin ter ugodnosti, političnim strankam in politično izpostavljenim osebam, ter glede prispevkov političnim strankam, kandidatom na volitvah in za politične kampanje.

3.3.4. Prepoved posrednih plačil

Prepovedana so posredna plačila preko tretjih oseb, kar vključuje dajanje česarkoli vrednega tretji osebi, če se ob tem ve, da se bo stvar, ki ima določeno vrednost, zagotovila javnemu uslužbencu ali posamezniku v zasebnem sektorju za nedopustne namene. Zaradi tveganja, ki ga vključuje sodelovanje s takimi posredniki, je zelo pomembno, da zaposleni banke, ki sodelujejo z zunanjimi izvajalci / dobavitelji, sledijo postopkom, opredeljenim v ločenem internem aktu banke.

3.3.5. Nedovoljena plačila in pospešitvena plačila

Nihče od zaposlenih ali oseb, ki delujejo v imenu banke, ne sme izvesti, ponuditi ali obljubiti plačila (ne glede na to, ali se plačilo dejansko izvede) ali neposredno ali posredno dati kar koli, kar ima vrednost, javnemu uslužbencu ali posamezniku v zasebnem sektorju, da bi s tem pomagal banki pridobiti ali ohranjati neustrezno poslovno prednost, ne glede na to, ali je deležna koristi ali ne.

Prepovedana plačila vključujejo zlasti:

- plačila za pridobitev neprimerne prednosti, vključno z odločitvijo, da se banka izbere za dobavo produktov ali storitev ali da se banki zagotovijo ugodnejši pogoji, kar med drugim vključuje zagotavljanje zaupnih ali zaščiteneh podatkov ter podatkov o konkurentih, ki lahko banki zagotovijo neprimerno prednost;
- plačila, katerih namen je vplivati na dejanje ali odločitev javnega uslužbenca pri opravljanju njegovih uradnih dolžnosti;
- plačila, katerih namen je vplivati na javnega uslužbenca, da svoj vpliv uporabi za pridobitev osebnih koristi;
- plačila, katerih namen je napeljati javnega uslužbenca, da izvede ali opusti kakršnokoli dejanje, in
- plačila, katerih namen je napeljati javnega uslužbenca, da v vladi ali vladnem organu izkoristi svoj vpliv in vpliva na dejanje ali odločitev vlade ali njenega organa.

Banka ne dovoljuje "majhnih podkupnin". Pospeševalna plačila so skoraj vedno nezakonita glede na lokalno zakonodajo in veljavna pravila pristojnih agencij v državah, kjer se ta pojavljajo in se v banki ali v imenu banke ne smejo izvajati.

Edine izjeme od prepovedi izvajanja pospeševalnih plačil so:

- kadar gre za nujno zdravstveno obravnavo ali nujen primer zagotavljanja varnosti, ki zahteva vladne službe, da se zagotovi varnost zaposlenih banke (na primer zdravniška evakuacija, varstvo policije ali varstvo pred požarom) ali
- kadar obstaja utemeljeno prepričanje, da je zaposleni banke v neposredni nevarnosti resne poškodbe in ni na voljo druge razumne možnosti za zagotovitev pomoči.

Če zaposleni banke izvede pospeševalno plačilo v skladu z zgoraj navedenimi izjemami "na področju zagotavljanja varnosti", mora o dogodku takoj obvestiti direktorja Službe skladnosti poslovanja in natančno opredeliti okoliščine, znesek, prejemnika in druge pomembne informacije. Varnostne izjeme za izvedbo pospeševalnega plačila naj bi se uporabile le redko.

Ob soočenju s prošnjo ali zahtevo za neprimerno plačilo ali kršitvijo teh določb je potrebno to prijaviti kot sum nedovoljenega ravnanja.

3.3.6. Združitve in prevzemi / skupna vlaganja / odkupi manjšinskih deležev

Prevzemi, skupna vlaganja in konzorciji ter odprodaje manjšinskih deležev lahko predstavljajo precejšnja tveganja korupcije in podkupovanja. Ko banka pristopa k takim dejavnostim, je ob posvetovanju s pravnim svetovalcem pomembno zagotoviti naslednje:

- izvedbo temeljitega pregleda skladnosti poslovanja in ugleda potencialnega prevzema ali naložbenega cilja, skupnega vlaganja / partnerjev v skupnem vlaganju ali konzorcija ali partnerja / partnerjev v konzorciju na podlagi tveganj;
- uporabo Kodeksa ravnanja, Politike skladnosti poslovanja in Protikorupcijske politike oziroma podrejenih aktov banke v prevzetem subjektu in, kolikor je mogoče, v skupnem vlaganju, konzorciju ali naložbenem cilju;
- zagotavljanje usposabljanja na področju boja proti korupciji ali zagotavljanje, da se tako usposabljanje izvede, in
- načrtovanje in izvajanje revizije prevzetega subjekta z osredotočenostjo na korupcijo v najkrajšem možnem času in prizadevanje za tak pregled tudi v primeru skupnih vlaganj, konzorcijev in odkupov manjšinskih deležev.

3.3.7. Področje skladnosti nabave

Za namen zmanjšanja korupcijskega tveganja pri poslovanju s tretjimi osebami Služba skladnosti poslovanja v določenih primerih opravi skrbni pregled zunanjih izvajalcev / dobaviteljev. V primeru, da Služba skladnosti poslovanja zunanjega izvajalca ne potrdi, banka s tem zunanjim izvajalcem ne sme poslovati.

Zunanji izvajalci / dobavitelji so prav tako dožni banki posredovati podpisano Izjavo o skladnosti poslovanja.

Za namene izvajanja te točke se upoštevala ločen interni akt banke.

3.3.8. Vodenje poslovnih knjig o poslovnih transakcijah

Banka mora vzpostaviti in voditi poslovne knjige, evidence in račune, ki ustrezno podrobno, točno in pravično odražajo naravo poslovnih transakcij in sredstev banke. Banka ne sme ničesar voditi izven poslovnih knjig, da bi se s tem olajšala ali prikrila neprimerna plačila. Vodenje izven poslovnih knjig prav tako ni dovoljeno iz katerega koli drugega razloga. Vse izdatke, darila, poslovne pogostitve in vsa druga plačila je potrebno natančno in točno poročati in evidentirati. Vse računovodske evidence, poročila o odhodkih, fakture, boni in druge poslovne evidence morajo biti natančno in v celoti izpolnjeni ter ustrezno hranjeni. O njih je potrebno ustrezno poročati in jih tudi evidentirati. Iz nobenega razloga se ne smejo vzpostaviti in ohranjati nerazkrita ali neevidentirana sredstva, računi ali plačila. Prepovedano se je izogniti ali se poskusiti izogniti notranjim računovodskim kontrolam banke ali jih zaobiti.

3.3.9. Zaposlovanje in pripravnništvo

Javni uslužbenci ali zaposleni poslovnih partnerjev banke lahko včasih zahtevajo, da banka zagotovi pripravnništvo ali zaposlitev za določene posameznike. Prav tako lahko javni uslužbenci ali zaposleni zahtevajo v svojem imenu, da se jih zaposli v banki. Ponudba

zaposlitve ali pripravništva lahko, odvisno od okoliščin, predstavlja podkupnino, še zlasti, če lahko javni uslužbenec ali zaposleni poslovnega partnerja vpliva na poslovne interese banke. Zaposleni banke se mora posvetovati s Službo skladnosti poslovanja, kadar javni uslužbenec ali zaposleni poslovnega partnerja, ki lahko vpliva na poslovne interese banke (i) prosi, da se ga upošteva kot kandidata pri zaposlovanju, (ii) prosi, da se kot kandidata za zaposlitev ali pripravništvo upošteva z njim povezana oseba.

Služba skladnosti poslovanja opravlja skrbni pregled kandidatov za zaposlitev.

3.3.10. Področje upravljanja ugleda

Tveganje ugleda je tveganje nastanka izgube zaradi negativne podobe, ki jo imajo o banki njeni komitenti, poslovni partnerji, lastniki in investitorji ali nadzorniki.

Učinkovito upravljanje dogodkov tveganja ugleda deluje kot sredstvo za krepitev ugleda banke. Služba skladnosti poslovanja spremlja mesečne objave v medijih in v mesečnih klipih ter analizira negativne objave, spremlja reklamacije strank ter po potrebi izda ustrezne ukrepe, ki so potrebni za preprečitev oz. zmanjšanje tveganja ugleda (izvede razgovore z vpletenimi stranmi, vključitev pravne pisarne zaradi vložitve pravnih sredstev, uvrstitev pravnih in fizičnih oseb, ki škodujejo ugledu banke, na stop listo itd.).

Služba skladnosti poslovanja vodi evidenco vseh negativnih objav in o sprejetih ukrepih ter o tem poroča upravljalnemu organu.

3.4. Področje skladnosti ESG

Banka v skladu s trajnostnimi (v nadaljevanju: ESG) merili svoje aktivnosti ocenjuje in spremlja z vidika okoljskega učinka aktivnosti (E), družbene pravičnosti (S) in s tem povezanimi temami korporativnega upravljanja (G) in pri tem zagotavlja skladnost z vsemi zakonodajnimi zahtevami.

Banka je k področju ESG pristopila celovito in sicer je ustanovila Odbor za klimatske spremembe in trajnost, ki skrbi za celovito in učinkovito izvajanje ESG strategije z namenom upravljanja tveganj in priložnosti iz tega naslova.

Odbor med drugim odloča o vključitvi v različne iniciative, določa in spremlja cilje in uspešnosti povezane s podnebnim tveganjem, nadzoruje delovanje notranje delovne skupine, spremlja pripravo in potrditev trajnostnega poročila, sprejema poročila o dejavnosti relevantnih organizacijskih enot ter o napredku poroča nadzornemu svetu. Direktor Službe skladnosti poslovanja je član odbora.

Direktor Službe skladnosti poslovanja je v sklopu odbora odgovoren za nadzor in koordinacijo aktivnosti banke, ki so namenjene zagotavljanju skladnosti z ustreznimi in veljavnimi ESG zahtevami in predpisi ter za nadzor nad izvajanjem celotne strategije ESG. ESG strategija je sestavljena iz 10 stebrov, eden ključnih je zagotavljanje skladnosti.

Služba skladnosti poslovanja spremlja relevantno zakonodajo in zahteve regulatorja na področju ESG ter koordinira implementacijo zakonodajnih zahtev in zahtev oz. pričakovanih regulatorjev.

Služba skladnosti poslovanja je v postopek skrbnega pregleda zunanjih izvajalcev/dobaviteljev vključila ESG vprašalnik na podlagi katerega oceni sprejemljivost oz. nesprejemljivost zunanjega izvajalca/dobavitelja tudi iz vidika upravljanja ESG tveganja.

3.5. Področje korporativne skladnosti in ocenjevanja primernosti članov upravljalnih organov in nosilcev ključnih funkcij

OTP Bank Nyrt ima z vidika odgovornega korporativnega upravljanja vzpostavljene smernice, ki zagotavljajo, da je poslovanje OTP Bank Nyrt kot javne delniške družbe skladno z mednarodno priznanimi pravili in standardi odgovornega korporativnega upravljanja ter da z javnim razkritjem informacij o svojem upravljanju in poslovanju deluje kot transparentna in zaupanja vredna družba.

Banka pri svojih poslovnih praksah po eni strani upošteva interese delničarjev, komitentov in poslovnih partnerjev OTP Bank Nyrt, po drugi strani pa zagotavlja skladnost svojega poslovanja s predpisi, standardi, zahtevami in pričakovanji regulatorja.

Banka ima vseskozi vzpostavljen sistem upravljanja in organe ter odbore, ki družbi nudijo podporo in pomoč pri spremljanju uresničevanja interesov komitentov in nasprotnih strank ter različnih poslovnih potreb in pri prilagajanju svoje poslovne politike ter poslovnih razmerij s komitenti in poslovnimi partnerji ob stalnem upoštevanju veljavnih predpisov, standardov, zahtev in pričakovanj regulatorja.

Politika ocenjevanja primernosti članov upravljalnih organov in nosilcev ključnih funkcij natančno določa strategijo za izbiro in proceduralni postopek za izdelavo ocene primernosti članov uprave, nadzornega sveta in nosilcev ključnih funkcij banke. Politika ocenjevanja primernosti članov upravljalnih organov in nosilcev ključnih funkcij je v skladu s strategijo, vrednotami in dolgoročno vizijo banke. Vključuje kriterije za ocenjevanje kolektivne in individualne primernosti, določa za ocenjevanje potrebno dokumentacijo, postopek za zagotovitev primernosti in po potrebi postopek za ponovno ocenjevanje. Predvideni so tudi postopki in ukrepi za primere, ko se na podlagi izvedene ocene ugotovi, da posamezna oseba za zadevno delovno mesto ali funkcijo ni primerna.

Služba skladnosti poslovanja zagotavlja podporo »Fit & Proper« komisiji.

3.6. Področje skladnosti trga finančnih instrumentov in skrbniških storitev

Služba skladnosti poslovanja igra pomembno vlogo pri zagotavljanju skladnosti poslovanja na področju poslovanja s finančnimi instrumenti in skrbniških storitev.

Z namenom varovanja ugleda banke in zagotavljanja skladnosti z zakonodajo s področja finančnih instrumentov in skrbniških storitev Služba skladnosti poslovanja spremlja in ocenjuje vzpostavljene procese in postopke, s katerimi banka izpolnjuje svoje zakonske obveznosti. V prav tako svetuje in pomaga vpletenim zaposlenim slediti zakonskim obveznostim, v ta namen ima posebej pooblaščen funkcijo.

Banka izvaja vse potrebne ukrepe za zagotavljanje, da so naročila izvršena v najboljšem interesu komitentov.

Banka je v skladu z evropskim zakonodajnim okvirjem MIFID II dolžna vzpostaviti in vzdrževati trajno funkcijo zagotavljanja skladnosti s predpisi, ki deluje neodvisno in ima med drugim tudi sledeče naloge in odgovornosti:

- Trajno spremljati in redno ocenjevati primernost in učinkovitost ukrepov, politik in postopkov v zvezi z investicijskimi storitvami ter ukrepov, ki so v banki sprejeti za odpravljanje morebitnih pomanjkljivosti pri izpolnjevanju obveznosti banke.
- Svetovati in pomagati ustreznim osebam, pristojnim za izvajanje investicijskih storitev in dejavnosti v povezavi z relevantno zakonodajo.
- Vsaj letno poročati upravi o izvajanju in učinkovitosti splošnega nadzornega okolja, o ugotovljenih tveganjih ter o poročanju v zvezi z reševanjem pritožb, kot tudi o ukrepih, ki so bili sprejeti oz. se morajo sprejeti. V sklopu letnega poročanja SSP upravo obvešča tudi o procesu upravljanja produktov v podjetju oz. izvedenem pregledu letnega.
- Spremljati delovanje postopka za reševanje pritožb in obravnavati pritožbe kot relevanten vir informacij.

Z namenom zaščite finančnih instrumentov in denarnih sredstev strank je znotraj SSP imenovana oseba, odgovorna za zadeve, povezane s tem, kako banka izpolnjuje svoje obveznosti v zvezi z zaščito sredstev strank. V sklopu funkcije oseba opravlja pregled obstoječih procesov, vezanih na predmetno področje, sodeluje v izobraževalnem procesu oseb, ki dajejo strankam informacije o finančnih instrumentih in storitvah, in po potrebi sodeluje pri implementaciji novih zahtev.

Da se lahko Služba skladnosti poslovanja prepriča, da je nivo skladnosti poslovanja na področju poslovanja s finančnimi instrumenti in skrbniških storitev zadosten, Služba skladnosti poslovanja oblikuje program spremljanja skladnosti poslovanja na tem področju. Program temelji na izvedeni oceni tveganj, ki jo prav tako oblikuje Služba skladnosti poslovanja v skladu z definirano interno metodologijo.

Banka je za potrebe zagotavljanja skladnosti z omejitvami pretoka informacij med finančnimi aktivnostmi in investicijskimi storitvami vzpostavila interni organizacijski, operativni in postopkovni mehanizem, s katerim zagotavlja, da pretok podatkov in informacij med organizacijskimi enotami, odgovornimi za finančne storitve, pomožne finančne storitve in investicijske storitve poteka v skladu z določbami veljavne zakonodaje in priporočili.

Organizacijske enote banke smejo med seboj izmenjevati zaupne podatke o bančnem poslovanju in vrednostnih papirjih le na način, kot ga določajo veljavni interni akti banke. Banka dodatno zagotavlja, da posamezne osebe do zaupnih podatkov o bančnem poslovanju in vrednostnih papirjih dostopajo le v nujno potrebnem obsegu.

Pomembno vlogo zagotavljanja skladnosti na področju poslovanja s finančnimi instrumenti predstavljajo tudi ukrepi za preprečevanje zlorab trga. OTP Bank Nyrt je kot izdajatelj vrednostnih papirjev, ponudnik investicijskih storitev, kreditna institucija ter pomemben izdajatelj, z vrednostnimi papirji katerega se trguje na Budimpeštanski borzi, v celoti zavezana k transparentnemu in učinkovitemu delovanju na kapitalskih trgih ter k poslovanju v skladu z vsemi veljavnimi pravnimi zavezami.

Banka v skladu z veljavno zakonodajo in lastnimi internimi akti prepoveduje trgovanje na podlagi notranjih informacij oz. poskuse trgovanja na podlagi notranjih informacij s katerikoli

finančnim instrumentom. Banka preprečuje vse oblike trgovanja na podlagi notranjih informacij, izvaja analize in preiskave tovrstnih primerov in sprejema ukrepe za preprečevanje tovrstnih incidentov oz. za ustrezno obravnavo incidentov, do katerih je prišlo.

Banka preprečuje vse vrste ravnanj, ki pomenijo potencialno zlorabo trga oz. so neskladna s splošno sprejetimi strokovnimi načeli oz. pomenijo razkritje neutemeljenih, lažnih ali potencialno zavajajočih informacij ali vzbujajo videz takšnih informacij o tečaju posameznega finančnega instrumenta oz. tečaj finančnega instrumenta umetno ohranjajo na neustrezni ravni.

Banka se je zavezala, da bo varovala interese udeležencev kapitalskega trga, vlagateljev in komitentov, ohranjala pošteno konkurenco in preprečevala zlorabe trga in nasprotja interesov. Banka v ta namen nadzira sklepanje, obveščanje in vpis vseh morebitnih poslov s strani posameznih oseb, ki so povezane z izvajanjem aktivnosti v sklopu investicijskih storitev ali pomožnih storitev.

Banka se zaveda pomembnosti razvoja internega regulatornega okolja, ki je primerno za preprečevanje, da bi osebe, ki sodelujejo v aktivnostih, ki bi lahko vodile do nasprotja interesov, sklepale posle, ki so nedovoljeni na podlagi zakona ali predstavljajo nedovoljeno uporabo zaupnih informacij ali bi lahko vodili do nasprotja interesov iz razloga, ker imajo navedene osebe na podlagi njihovega dela dostop do notranjih informacij ali imajo na podlagi svojih razmerij s komitenti dostop do zaupnih informacij.

Banka ima vzpostavljen sistem preprečevanja zlorab te vrste, ki ga definirajo natančno zapisana pravila in poročevalske obveznosti zaposlenih. Za namene obvladovanja tovrstnih tveganj Služba skladnosti poslovanja vodi interno Stop listo, ki je interno objavljen seznam občutljivih izdajateljev finančnih instrumentov, s katerimi je za zavezance trgovanje prepovedano, saj lahko obstaja potencialna možnost, da so se zaposleni banke seznanili z notranjimi informacijami o izdajatelju finančnega instrumenta. Poleg Stop liste Služba skladnosti poslovanja skrbi tudi za Listo nadzora, s čimer dodatno izvaja pregled nad transakcijami s potencialno občutljivimi finančnimi instrumenti.

Osebe, vpletene v poslovanje s finančnimi instrumenti, so tiste, ki lahko zaznajo katerokoli značilnost trgovanja na podlagi notranjih informacij ali tržne manipulacije. V primeru, da na banki zaznamo tovrstno trgovanje, je Služba skladnosti poslovanja odgovorna, da opravi dodatni pregled in po potrebi poroča Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Pri tem so v pomoč direktorji področij investicijskega bančništva, zakladništva ter zalednih storitev.

Dodatno Služba skladnosti poslovanja periodično izvaja neodvisni pregled ustvarjenega prometa na področju poslovanja s finančnimi instrumenti z namenom identifikacije potencialne zlorabe trga.

Služba skladnosti poslovanja redno poroča upravi banke o aktivnostih, izvedenih za zagotavljanje skladnosti poslovanja na področju finančnih instrumentov, in izvaja pregled nad vso korespondenco banke z Agencijo za trg vrednostnih papirjev.

Predstavnik Službe skladnosti poslovanja je član Odbora za upravljanje z naložbenimi produkti, katerega glavni nalogi in odgovornosti sta določitev / pregled ciljnih trgov investicijskih produktov v skrbi za varstvo vlagateljev in zaznavanje / upravljanje morebitnih konfliktov interesov na področju investiranja v finančne instrumente.

Naloge in odgovornosti Služba skladnosti poslovanja na področju poslovanja s finančnimi instrumenti so podrobneje opredeljene v posebnem internem aktu Banke.

Glede na dejstvo, da je Banka izdajatelj finančnih instrumentov, ki so uvrščeni v trgovanje na MFT segment Luxembourške borze, je banka dolžna zagotoviti skladno poslovanje z zahtevami, ki izhajajo iz Uredbe 596/2014 (MAR). Za namene zagotavljanja skladnosti Služba skladnosti poslovanja vodi in posodablja seznam oseb z dostopom do notranjih informacij banke in na podlagi zahteve seznam posreduje ATPV. Podrobnosti zagotavljanja skladnosti v tej zvezi so podrobneje definirane v ločenem internem aktu banke.

3.7. Področje za zagotavljanje davčne skladnosti (FATCA CRS in DAC6)

S ciljem varovanja ugleda banke ter preprečevanja davčnih goljufij in davčnih utaj Banka deluje v skladu z določili, opredeljenimi v:

- Zakonu o ratifikaciji bilateralnega »Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Združenih držav Amerike o izboljšanju spoštovanja davčnih predpisov na mednarodni ravni in izvajanju FATCA«,
- Enotnem standardu avtomatične izmenjave informacij o finančnih računih Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (»Organisation for Economic Cooperation and Development - OECD«), Direktive Sveta 205/107/EU ter
- zakonodaji z davčnega področja (predvsem v Zakonu o davčnem postopku) ter DAC6 o preprečevanju izogibanja davkom in prelivanju dobičkov v davčno ugodnejše jurisdikcije.

V ta namen je Banka kot poročevalska finančna institucija dolžna vzpostaviti proces zagotavljanja davčne skladnosti, ki zajema predvsem:

- identifikacijo strank oz. končnih imetnikov bančnih storitev (posameznikov ter pravnih oseb in njihovih dejanskih lastnikov),
- pridobitev predpisanih podatkov in dokumentacije, na podlagi katere lahko ugotovi in preveri njihovo državljanstvo in / ali davčno rezidentstvo,
- pravičen vnos pridobljenih podatkov v informacijski sistem banke ter
- ustrezno obvladovanje pridobljenih podatkov in spremljavo sprememb
- ugotavljanje potencialno agresivnih čezmejnih aranžmajev davčnega načrtovanja s pomočjo t. i. prepoznavnih značilnosti, ki potencialno nakazujejo agresivno davčno načrtovanje.

Informacije si bodo davčni organi med seboj izmenjali avtomatično. Zahteve v zvezi z DAC6 so interno urejene v ločenem internem aktu banke.

Banka je dolžna Finančni upravi Republike Slovenije (FURS) letno sporočati informacije, navedene v nadaljevanju. Služba skladnosti poslovanja je v tej zvezi odgovorna za koordinacijo priprave in posredovanje poročil o:

- finančnih računih davčnih nerezidentov,
- finančnih računih komitentov, ki so se izrekli kot državljani oziroma davčni rezidenti Združenih držav Amerike ter
- potencialno agresivnih čezmejnih aranžmajih davčnega načrtovanja.
- Področje preprečevanja davčnih goljufij in davčnih utaj poleg Sektorja računovodstva upravlja tudi Služba skladnosti poslovanja. V Službi skladnosti poslovanja je za upravljanje s tem tveganjem pristojen pooblaščenec za davčno skladnost.

Odgovornosti so opredeljene v ločenih internih aktih banke.

3.8. Področje varstva potrošnikov in preprečevanja omejevanja konkurence

3.8.1. Poštena obravnava potrošnikov, varstvo potrošnikov

Banka si prizadeva za izpolnjevanje interesov potrošnikov in v ta namen sledi načelom varstva potrošnikov, ki so enotni z vidika pristopa ter pri tem upošteva spremembe navad in interesov potrošnikov.

Banka za namene zagotavljanja skladnosti s hitro spreminjajočim se pravnim okoljem razvija in, kjer je to primerno, prenavlja produkte v skladu z merili, določenimi v internih aktih, zakonodaji in regulatornih zahtevah.

Banka v ta namen neprekinjeno spremlja spremembe nacionalne in mednarodne zakonodaje, novo izdana nadzorniška priporočila in druge zahteve na nacionalni in evropski ravni. Banka pri razvoju produktov zagotavlja ustrezno izvajanje določb glede varstva potrošnikov in pri vseh poslovnih komunikacijah sledi določbam, ki urejajo varstvo potrošnikov in določbam konkurenčnega prava.

Banka spoštuje in varuje pravice svojih potrošnikov.

Z namenom zagotavljanja rednega in kakovostnega opravljanja storitev svojim strankam banka skrbi za razvoj in dvig kakovosti svojih storitev. V ta namen banka vzpostavi postopek reševanja pritožb potrošnikov in ostalih strank, katerega cilj je učinkovito rešiti strankino pritožbo v zadovoljstvo tako stranke kot banke, vključujoč tudi zaposlene v banki.

Banka se potrošniku ali drugi stranki odzove na njeno pritožbo najpozneje v zakonsko opredeljenem roku. Prejete pritožbe in njihovo obravnavo banka dokumentira, rešene pritožbe pa koristi za optimizacijo organizacije banke, poslovnih procesov ter izboljšavo notranjih kontrol.

Banka centralno spremlja in upravlja z evidentiranjem pritožb strank ter izvajanje proaktivnih in reaktivnih postopkov za ohranjanje strank. Služba skladnosti poslovanja spremlja pritožbe z vidika tveganja skladnosti in v primeru zaznanega večjega tveganja skladnosti ali neskladja sprejme ustrezne ukrepe.

Službo skladnosti poslovanja prav tako pregleduje ves relevanten oglaševalski material. Služba skladnosti poslovanja material pregleda z namenom kontrole, ali je le-ta skladen z veljavno področno zakonodajo, ki varuje potrošnike (npr. z Zakonom o potrošniških kreditih) ali s splošno zakonodajo s področja varstva potrošnikov oz. z namenom preprečitve morebitnega zavajajočega oglaševanja (npr. Zakon o varstvu potrošnikov).

Z namenom krepite varstva potrošnikov na vseh bančnih področjih je banka sprejela Politiko poštene obravnave potrošnikov, s katero je opredelila najpomembnejša področja varstva potrošnikov.

3.8.2. Preprečevanje omejevanja konkurence (»anti-trust«)

S to Politiko banka podrobneje opredeljuje prepoved ravnanj zaposlenih, ki lahko pomenijo omejevanje konkurence.

Prepovedani in nični so sporazumi (razen, če gre za sporazum majhnega pomena) med bankami in drugimi finančnimi ustanovami ali podjetji, sklepi združenj, v katerih sodeluje banka (npr. Združenje bank Slovenije) in usklajena ravnanja bank ali drugih finančnih ustanov ali podjetij (v nadaljnjem besedilu: sporazumi), katerih cilj ali učinek je preprečevati, omejevati ali izkrivljati konkurenco.

Zlasti je prepovedano:

- neposredno ali posredno določati nakupne ali prodajne cene ali druge poslovne pogoje;
- omejevati ali nadzirati proizvodnjo, prodajo, tehnični napredek ali naložbe;
- določati v razmerjih z drugimi sopogodbeniki neenake pogoje za primerljive posle, če je s tem sopogodbenik postavljen v konkurenčno slabši položaj;
- za sklenitev pogodbe zahtevati, da sopogodbeniki sprejmejo še dodatne obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje niso povezane s predmetom te pogodbe;
- razdeliti trg ali vire nabave med udeleženci.

Prepoved iz prejšnjega odstavka ne velja za sporazume, ki prispevajo k izboljšanju proizvodnje ali razdelitve dobrin ali ki pospešujejo tehnični in gospodarski razvoj, pri tem pa zagotavljajo potrošnikom in potrošnicam (v nadaljnjem besedilu: potrošnik) pravičen delež doseženih koristi. Toda ti sporazumi ne smejo:

- nalagati udeležnim podjetjem omejitev, ki niso nujne za doseganje navedenih ciljev, in
- dajati udeležnim podjetjem možnosti, da bi izključila konkurenco glede znatnega dela proizvodov ali storitev, ki so predmet sporazuma.

Prepovedana je zloraba prevladujočega položaja enega ali več bank ali podjetij. Podjetje ali banka ali več podjetij ali bank ima prevladujoč položaj, kadar lahko v znatni meri ravna neodvisno od konkurentov, strank ali potrošnikov (pri tem se upoštevajo naslednja merila: zlasti tržni delež, možnosti za financiranje, pravne ali dejanske vstopne ovire, dostop do dobaviteljev ali trga in obstoječa ali potencialna konkurenca).

Zlorabo prevladujočega položaja pomenijo zlasti:

- posredno ali neposredno določanje nepoštenih prodajnih ali nakupnih cen ali drugih nepoštenih poslovnih pogojev;
- omejevanje proizvodnje, trgov ali tehničnega napredka v škodo potrošnikov;
- uporabo neenakih pogojev za primerljive posle z drugimi sopogodbeniki, če je s tem sopogodbenik postavljen v konkurenčno slabši položaj;
- zahteve, da se za sklepanje pogodb sprejmejo dodatne obveznosti, ki po svoji naravi ali glede na trgovinske običaje niso povezane s predmetom teh pogodb.

Pri tem se šteje, da ima podjetje ali banka prevladujoč položaj, če je njen tržni delež na trgu Republike Slovenije višji od 40 odstotkov. Šteje se, da ima dvoje ali več bank ali podjetij prevladujoč položaj, če je njihov tržni delež na trgu Republike Slovenije višji od 60 odstotkov.

Prepovedane so koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja.

Merila za presojo koncentracije so zlasti: tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij ali bank, njihova možnost za financiranje, struktura trga, izbira, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevanih trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.

Za koncentracijo gre pri trajnejših spremembah kontrole nad podjetjem ali banko, in sicer:

- pri združitvi dveh ali več predhodno neodvisnih podjetij ali bank ali delov podjetij ali bank ali
- kadar ena ali več fizičnih oseb, ki že obvladuje najmanj eno podjetje ali banko, ali kadar eno ali več podjetij ali banka z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno ali posredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij ali banko ali
- kadar dve ali več neodvisnih podjetij ali bank ustanovi skupno podjetje ali banko, ki opravlja vse funkcije samostojnega podjetja ali banke z daljšim trajanjem.

Kontrolo nad podjetjem ali banko ali njegovim / njenim delom v smislu prejšnjega odstavka pomenijo pravice, pogodbe ali druga sredstva, ki ločeno ali skupaj in ob upoštevanju okoliščin ali predpisov omogočajo izvajanje odločilnega vpliva nad tem podjetjem ali banko ali delom podjetja ali banko, in sicer zlasti:

- lastništvo ali pravice do uporabe celotnega ali dela premoženja podjetja ali banke;
- pravice ali pogodbe, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali sklepe organov podjetja ali banke.

Kontrolo pridobijo osebe ali podjetja ali banke, ki:

- so nosilci pravic ali so upravičeni do njih na podlagi pogodb ali
- imajo dejansko možnost uveljavljanja pravic, ki izhajajo iz pogodb, čeprav niso nosilci pravic ali upravičenci do njih na podlagi pogodb.

Šteje se, da ne gre za koncentracijo, kadar banka ali druge finančne družbe, katerih običajne dejavnosti vključujejo trgovanje z vrednostnimi papirji za svoj račun ali za račun drugih, začasno pridobijo poslovne deleže v podjetju zaradi njihove nadaljnje prodaje, pod pogojem, da ne uveljavljajo glasovalnih pravic, ki izhajajo iz teh poslovnih deležev, zato da bi vplivale na konkurenčno ravnanje tega podjetja, ali da uveljavljajo navedene glasovalne pravice samo zato, da bi pripravile prodajo teh poslovnih deležev in se taka prodaja opravi v enem letu od pridobitve poslovnih deležev. Rok enega leta lahko agencija na zahtevo podjetja s sklepom podaljša, kadar podjetje izkaže, da prodaje ni bilo mogoče ustrezno izpeljati v predpisanem roku.

3.9. Področje skladnosti razvoja in spremljave produktov ter licenčne skladnosti

3.9.1. Področje skladnosti razvoja in spremljave produktov

Banka pri razvoju produktov in omogočanju dostopa do storitev deluje v skladu z načeli in standardi etike, varstva potrošnikov in veljavnimi pravnimi zahtevami, s čimer zagotavlja, da so storitve, ki jih ponuja, sodobne, visoke kakovosti in poštene ter zadovoljujejo potrebe komitentov.

Banka pri razvoju produktov in storitev posebno pozornost namenja delovanju v skladu z načeli varstva potrošnikov in zagotavljanju, da so komitentom na voljo vse ustrezne informacije.

Banka pogoje sklepanja pogodbenih razmerij, sprememb pogodbenih razmerij ter odpiranja in zapiranja računov opredeli na način, ki je skladen z načeli skladnosti poslovanja in sprejemanja tveganj ter zagotavlja skrbnost poslovanja banke.

Banka je vzpostavila pravila, ki urejajo sklepanje in ohranjanje poslovnih razmerij s komitenti, ki zagotavljajo, da so izpostavljenosti, zaveze in storitve ustrezne in transparentne, da so tveganja ustrezno ocenjena, ocenjevanje nadzorovano in da so tveganja ustrezno upravljanja. Sektor razvoja produktov za prebivalstvo in gospodarske družbe pred uvedbo novega ali spremembo obstoječega bančnega produkta, tehnologije, storitve, sistema, modela, vstopa na nove trge itd. obvesti Služba skladnosti poslovanja, da lahko le-ta aktivno sodeluje pri preverjanju, ali je le-ta skladen s predpisi, standardi in notranjimi akti banke.

3.9.2. Licenčna Skladnosti

Banka varuje intelektualno lastnino banke in njenih deležnikov skladno z zahtevami zakonodaje, predpisov in pogodb v zvezi s pravicami intelektualne lastnine ter uporabo lastniških programskih izdelkov.

Intelektualna lastnina obsega avtorske pravice, pravice iz zasnove, blagovne znamke, patente in licence za izvirno kodo.

Banka v namen zaščite intelektualne lastnine vpelje ustrezne postopke ter odgovornosti za zagotavljanje skladnosti z zakonskimi in pogodbenimi zahtevami ter zahtevami drugih predpisov, pri katerih je potrebno upoštevati zaščito intelektualne lastnine.⁷

Služba skladnosti poslovanja sodeluje v postopku obveščanja regulatorja o zadevah iz področja licenčne skladnosti.

3.10. Področje upravljanja nedovoljenih ravnanj

Z namenom varovanja temeljnih vrednot, integritete in ugleda banke ter preprečevanja nastanka škode banki ali njenim deležnikom banka opredeli integriteto in temeljne vrednote

⁷ SIST ISO/IEC 27001:2013 – A.18.1.2 Pravice intelektualne lastnine

ter vzpostavi odgovornosti in učinkovit sistem zagotavljanja temeljnih vrednot in integritete na vseh ravneh poslovanja banke.

Z istim namenom banka opredeli nedovoljena ravnanja in vzpostavi učinkovit sistem zaznave, preprečevanja ter upravljanja nedovoljenih ravnanj, zlasti njihovega obvladovanja. Pri tem zasleduje cilj ničelne tolerance do nedovoljenih ravnanj.

Banka je vzpostavila nevtralno mesto, preko katerega lahko zaposleni v banki anonimno prijavijo morebitna nedovoljena ravnanja (»Whistleblowing«), ne da bi bili izpostavljeni tveganju, da bodo deležni kakršnihkoli sankcij ali da bi se kakorkoli drugače izpostavili. S tem banka vzpodbuja in krepi odkrivanje, preprečevanje ter odpravljanje nedovoljenih ravnanj in vzpostavlja zaupanja vredno in varno delovno okolje, ki omogoča neomejeno sodelovanje vseh zaposlenih.

Preprečevanje nedovoljenih ravnanj je naloga in odgovornost vseh zaposlenih banke.

Znotraj procesa upravljanja nedovoljenih ravnanj in tveganj nedovoljenih ravnanj je Služba skladnosti poslovanja odgovorna za strateško planiranje in upravljanje sistema preprečevanja nedovoljenih ravnanj zaposlenih, zaznavanje in odkrivanje sumov nedovoljenih ravnanj zaposlenih, sprejemanje prijav sumov nedovoljenih ravnanj zaposlenih v skladu z določili, ki določajo sprejemanje teh prijav, obravnavanje sumov nedovoljenih ravnanj zaposlenih v skladu z določili, ki določajo obravnavo nedovoljenih ravnanj, predlaganje ukrepov za odpravo nepravilnosti v okviru obravnave nedovoljenih ravnanj zaposlenih, ocenjevanje tveganja nedovoljenih ravnanj zaposlenih in zadostnosti notranjih kontrol z vidika upravljanja nedovoljenih ravnanj zaposlenih, dajanje priporočil za izboljšanje notranjih kontrol, spremljanje izvajanja izdanih priporočil na podlagi predloženih dokazil, poročanje upravi banke in drugim organom banke kot podrobneje navedeno v prikladnih pravilnikih, izobraževanje / komuniciranje iz naslova nedovoljenih ravnanj zaposlenih. Služba skladnosti poslovanja je prav tako odgovorna za vlaganje naznanitev in ovadb pristojnim državnim organom, sodelovanje s pristojnimi državnimi organi pregona, poročanje upravi banke in drugim organom banke.

Oddelek za preprečevanje prevar je odgovoren za strateško načrtovanje in upravljanje prevar, strateško planiranje in upravljanje sistema preprečevanja nedovoljenih ravnanj tretjih oseb, zaznavanje in odkrivanje sumov nedovoljenih ravnanj tretjih oseb, upravljanje avtomatiziranega sistema za vnaprejšnje zaznavanje in odkrivanje sumov prevar, sprejemanje prijav sumov nedovoljenih ravnanj tretjih oseb v skladu z določili veljavnih internih aktov, obravnavanje sumov nedovoljenih ravnanj tretjih oseb v skladu z določili veljavnih internih aktov, predlaganje ukrepov za odpravo nepravilnosti v okviru obravnave nedovoljenih ravnanj tretjih oseb, ocenjevanje tveganja nedovoljenih ravnanj tretjih oseb in zadostnosti notranjih kontrol z vidika upravljanja nedovoljenih ravnanj tretjih oseb, dajanje priporočil za izboljšanje notranjih kontrol, poročanje upravi banke in drugim organom banke, izobraževanje / komuniciranje iz naslova nedovoljenih ravnanj tretjih oseb.

Preprečevanje nedovoljenih ravnanj zaposlenih je podrobneje opredeljeno v ločenem internem aktu banke.

3.10.1. Program / strategija upravljanja nedovoljenih ravnanj

Banka veliko pozornosti posveča upravljanju nedovoljenih ravnanj s ciljem optimizacije tveganj iz naslova nedovoljenih ravnanj – to je optimalno ravnotežje med izgubami iz naslova nedovoljenih ravnanj in stroški, ki so povezani z upravljanjem nedovoljenih ravnanj.

Glavni cilj je kontrola izgub iz naslova nedovoljenih ravnanj s preprečitvijo nedovoljenih ravnanj. Le-tega banka na področju upravljanja nedovoljenih ravnanj dosega z zagotovitvijo ustreznosti in primernosti banke glede preprečevanja kršitev določil iz te politike. Banka na ta način ne varuje le ugleda in finančnih interesov banke, ampak hkrati tudi njene zaposlene, stranke, delničarje, dobavitelje in izvajalce, v širšem smislu pa tudi ugled finančnih središč, v katerih banka deluje, in interese civilne družbe.

Stalna naloga upravljanja nedovoljenih ravnanj je izvajanje preventivnih aktivnosti in opozarjanje na negativne posledice, ki bi jih nedovoljena ravnanja lahko povzročila. Te aktivnosti med drugim vključujejo sisteme za anonimno prijavo suma nedovoljenega ravnanja in sisteme za avtomatizirano zaznavo nedovoljenih ravnanj ter nenehen dvig zavedanja zaposlenih v banki o pomembnosti upoštevanja veljavnih navodil. Naloga upravljanja nedovoljenih ravnanj je redno spremljanje pravnega ravnanja zaposlenih v okviru določenih in implementiranih kontrol, revizijskih pregledov in ustaljenih procesov, odkrivanje kršitve in izdajanje priporočil za odpravo kršitev ter spremljanje izvajanja izdanih priporočil. Ti ukrepi so namreč potrebni za zaščito imena in ugleda banke.

Kot rezultat preventivnih aktivnosti, banka integrira kontrole in nadzorne točke v vse poslovne procese, ki so občutljivi na nedovoljena ravnanja, da se omogoči hitra zaznava in preprečitev (poskusa) le-teh.

Obravnava tveganj izvedenih sumov nedovoljenih ravnanj je pomemben element strategije upravljanja z nedovoljenimi ravnanji v banki in vključuje podrobno preiskavo okoliščin.

Banka bo nemudoma po ugotovitvi nedovoljenega ravnanja ukrenila vse potrebno za prekinitev pogodbenih oziroma poslovnih razmerij s fizičnimi in / ali pravnimi osebami, ki so bodisi izvršili, bodisi poskusili izvršiti nedovoljeno ravnanje.

Program upravljanja nedovoljenih ravnanj, ki je del Programa/Strategije skladnosti poslovanja in Programa spremljanja skladnosti, kot celota vključuje zlasti sledeče aktivnosti:

- pregled trenutnega stanja (vključno z identificiranimi nedovoljenimi ravnanji, učinkovitost in uspešnost procesov preprečevanja nedovoljenih ravnanj, obstoječe ukrepe za obvladovanje tveganj, procese preiskave in sodelovanje med deležniki ter rezultati zadnje ocene tveganj);
- določitev ključnih ciljev – katere spremembe se želijo v obravnavanem časovnem obdobju realizirati;
- pripravo načrta aktivnosti za implementacijo.

3.10.2. Trikotnik nedovoljenega ravnanja

Trikotnik nedovoljenega ravnanja je model, ki pomaga pri razlagi dejavnikov nedovoljenih ravnanj. Model se lahko uporablja za ugotavljanje tveganj nedovoljenega ravnanja in za načine preprečevanja in odvrčanja nedovoljenih ravnanj v banki.

Sestavljajo ga tri komponente, ki se običajno pojavljajo skupaj in vodijo v nedovoljeno ravnanje:

- posamezniki potrebujejo spodbudo ali pritisk, da sodelujejo pri nedovoljenem ravnanju, kot na primer pritisk za doseg finančnega cilja; biti žrtev ustrahovanja, skrb za delovno mesto; prizadevanje prikriti napako, osebne finančne težave ali odvisnosti, želja po moči ali želja premagati sistem;
- priložnost (pomanjkanje kontrol, neučinkovite kontrole, možnost izogniti se kontrolam, slab nadzor ali pomanjkanje nadzora, priložnost za zaroto);
- posamezniki se ne vidijo kot storilci nedovoljenih ravnanj, zato morajo racionalizirati ali utemeljiti svoje dejanje (prepričanje, da vsi to počnejo, nezadovoljstvo na delu ali s plačilom – vzeti si, kar mu / ji dolgujejo, zanikanje posledic ali prepričanje, da ga / jo ne bodo ujeli).

Upravljanje nedovoljenih ravnanj v banki naj bi vplivalo na vse tri komponente, glavni cilj pa je zmanjšanje števila nedovoljenih ravnanj in priložnosti za nedovoljena ravnanja (tveganje).

3.10.3. Organi pregona in sodišča

Banka sodeluje z organi pregona pri ovadbah, preiskavah in pregonih ter organom pregona in sodiščem na zahtevo posreduje podatke v skladu z veljavno zakonodajo. Banka prav tako izvaja centralni nadzor posredovanja podatkov organom pregona in sodiščem ter vlaga naznanitve in ovadbe.

Upravljanje odnosov z organi pregona in sodišči se izvaja v Službi skladnosti poslovanja.